

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA

z CHEMII

w Szkole Podstawowej nr 7 z Oddziałami Integracyjnymi w Elku

Rok szkolny 2017/2018

PSO JEST OPRACOWANE NA PODSTAWIE:

- Ustawa o systemie oświaty z dnia 7 września 1991 r. (Dz. U. z 2004 r. nr 256 poz. 2572 z późn. zm.)
- Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r. , poz. 357);
- Rozporządzenie MEN z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 843);
- Statut Szkoły Podstawowej nr 7 z OI w Elku;
- *program nauczania chemii „Chemia Nowej Ery” w klasach siódmych;*
- *podstawa programowa z chemii.*

PSO opracowała nauczycielka chemii: **Bożena Gajewska.**

PSO MA NA CELU:

- a) informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych i jego zachowaniu oraz o postępach w tym zakresie;
- b) udzielanie uczniowi pomocy w nauce poprzez przekazanie uczniowi informacji o tym, co zrobił dobrze i jak powinien dalej się uczyć
- c) udzielanie uczniowi wskazówek do samodzielnego planowania własnego rozwoju;
- d) motywowanie ucznia do dalszych postępów w nauce i zachowaniu;
- e) monitorowanie bieżącej pracy ucznia;
- f) dostarczanie rodzicom i nauczycielom informacji o postępach i trudnościach w nauce i zachowaniu ucznia oraz o szczególnych uzdolnieniach ucznia;
- g) umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktycznej.

Przeprowadzając klasyfikację śródroczną i końcową, oceniamy wiadomości, umiejętności i działania uczniów w zakresie:

Wymagań ogólnych:

- znajomość praw chemicznych
- pozyskiwanie i przetwarzanie informacji z różnych źródeł z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych;
- ocena wiarygodności uzyskanych danych;
- konstruowanie wykresów, tabel i schematów na podstawie dostępnych informacji.

Rozumowania i zastosowania nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów:

- opisywanie właściwości substancji i wyjaśnianie przebiegu prostych procesów chemicznych;
- wskazywanie związku właściwości różnych substancji z ich zastosowaniami i wpływem na środowisko naturalne;

- respektowanie podstawowych zasad ochrony środowiska;
- wskazywanie związku między właściwościami substancji a ich budową chemiczną;
- wykorzystanie wiedzy do rozwiązywania prostych problemów chemicznych;
- stosowanie poprawnej terminologii;
- wykonywanie obliczeń dotyczących praw chemicznych.

Opanowania czynności praktycznych

- bezpieczne posługiwanie się prostym sprzętem laboratoryjnym i podstawowymi odczynnikami chemicznymi;
- projektowanie i przeprowadzanie prostych doświadczeń chemicznych;
- rejestrowanie wyników doświadczeń chemicznych w różnych formach, formułowanie obserwacji, wniosków oraz wyjaśnień;
- przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

Umiejętności ucznia:

- syntetyczne i analityczne myślenie,
- planowanie i wykonywanie doświadczeń,
- prezentacja wiadomości i własnych myśli w formie pisemnej i ustnej,
- umiejętność współpracy w zespole,

Działań ucznia:

- systematyczna i rzetelna praca (przygotowanie do lekcji, odrabianie prac domowych),
- aktywne uczestnictwo w lekcji,
- wykonywanie doświadczeń domowych i szkolnych,
- pozalekcyjne i pozaszkolne zainteresowania ucznia fizyką, astronomią i techniką (np. udział w konkursach przedmiotowych, projekty uczniowskie, uczęszczanie na wykłady popularnonaukowe i naukowe, seminaria itp.).

KRYTERIA OCENY UCZNIÓW

Niżej podano przykładowe wymagania na poszczególne oceny, opracowane w oparciu o następujące kryteria wymagań programowych:

Ocena	Poziom wymagań
dopuszczająca (2)	70 % K + P
dostateczna (3)	K + P
dobra (4)	K + P + R
bardzo dobra (5)	K + P + R + D
celująca (6)	K + P + R + D + W

WYMAGANIA PROGRAMOWE:

K – konieczne,

P – podstawowe,

R – rozszerzające,

D – dopełniające,

W – wykraczające.

OBSZARY AKTYWNOŚCI UCZNIĄ PODDAWANE OCENIANIU, ORAZ SPOSOBY ICH OCENIANIA

Ocenianiu podlegać będą:

1. Wypowiedzi ustne (przynajmniej raz w semestrze, pod względem rzeczowości, stosowania języka przedmiotu, umiejętności formułowania dłuższych wypowiedzi). Przy odpowiedzi ustnej obowiązuje znajomość materiału z trzech ostatnich lekcji, w przypadku lekcji powtórzeniowych – z całego działu.

Wypowiedzi ustne oceniane będą w skali od oceny celującej do niedostatecznej.

2. Sprawdziany pisemne – przeprowadzane po zakończeniu każdego działu, zapowiadane są na tydzień wcześniej. Oceniane będą w skali ocen od oceny bardzo dobrej do niedostatecznej. Sprawdziany mogą zawierać dodatkowe pytania (zadania) na ocenę celującą. Sprawdziany poprzedzone są powtórzeniem. W szczególnych sytuacjach (np. zamiast lekcji powtórzeniowej) uczniowie otrzymają drogą elektroniczną zagadnienia powtórzeniowe.

3. Kartkówki obejmujące materiał z trzech ostatnich lekcji, nie muszą być zapowiadane.

4. Prace domowe – przynajmniej jedna w ciągu semestru . Kartkówki i prace domowe oceniane będą podobnie jak sprawdziany i wypowiedzi ustne.

5. Aktywność na lekcji oceniana w zależności od poziomu informacji uzyskanej od ucznia od oceny dobrej do celującej.

6. Prace dodatkowe, schematy, wykresy, plansze, rysunki, pomoce dydaktyczne w skali ocen : dobry, bardzo dobry i celujący.

7. Poprawie nie podlegają oceny z kartkówek, zadań domowych, aktywności, diagnoz, próbnych egzaminów gimnazjalnych, pracy dodatkowej i innych form zaproponowanych przez nauczyciela.

NARZĘDZIA POMIARU OSIĄGNIĘĆ

1. Prace klasowe kończące każdy dział nauczania:

- sprawdzanie opanowania wiedzy teoretycznej
- sprawdzanie umiejętności stosowania poznanej wiedzy w sytuacjach typowych
- sprawdzanie umiejętności stosowania poznanej wiedzy w sytuacjach problemowych
- rozwiązywanie zadań testowych

2. Krótkie sprawdziany:

- kartkówki obejmujące swym zakresem trzy ostatnie lekcje
- kartkówki sprawdzające zadania domowe

3. Wypowiedzi ustne:

- odpowiedzi
- zabieranie głosu na lekcji

4. Prace domowe:

- zadania domowe obserwacyjne
- zadania domowe obliczeniowe

- zadania domowe polegające na napisaniu krótkiej informacji na zadany temat
- pomoc innym uczniom w nauce

5. Aktywność na lekcji:

- wypowiedzi w czasie lekcji
- wyciąganie wniosków z przeprowadzanych doświadczeń
- rozwiązywanie zadań
- umiejętność pracy w grupie

6. Prace doświadczalne:

- wykonywanie doświadczeń na lekcji pod kierunkiem nauczyciela
- wykonywanie doświadczeń domowych i przedstawianie na lekcji sprawozdań z tych doświadczeń

7. Udział w konkursach chemicznych - szkolnych i pozaszkolnych.

8. Zeszyt przedmiotowy:

- kompletność zeszytu
- przejrzystość
- systematyczność zapisów
- walory estetyczne

9. Systematyczne i poprawne prowadzenie zeszytu ćwiczeń.

10. Przygotowywanie innych prac, np. referatów, projektów itp.

PRZYGOTOWANIE DO LEKCJI

Każdy uczeń jest zobowiązany do przygotowania się z materiału obejmującego trzy lekcje wstecz (wyjątek stanowią lekcje powtórzeniowe). Nauczyciel ma prawo sprawdzić przygotowanie uczniów w formie ustnej lub pisemnej. Uczeń ma prawo zgłosić bez podania przyczyny nieprzygotowanie do lekcji co najwyżej 2 razy w semestrze. Za każde następne nieprzygotowanie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną. Uczeń ma prawo usprawiedliwić swoje nieprzygotowanie podając jego przyczynę przed rozpoczęciem lekcji. Za usprawiedliwienie nieprzygotowania uznaje się: dłuższą nieobecność spowodowaną chorobą, trudną sytuacją rodzinną itp. uczestnictwo w zawodach sportowych, konkursach i innego rodzaju działalności na rzecz szkoły w dniu poprzednim,. Nauczyciel indywidualnie rozpatruje czy nieprzygotowanie jest usprawiedliwione. Brak zadania lub części zadań jest traktowany jako nieprzygotowanie do lekcji. Bez usprawiedliwienia uczeń uzyskuje za brak zadania ocenę niedostateczną. Brak niezbędnych materiałów do pracy na lekcji: podręcznik, ćwiczenia i zeszyt przedmiotowy, (okresowo kalkulator co najmniej jeden na ławce) jest traktowane jako nieprzygotowanie do lekcji.

W przypadku sprawdzianów pisemnych lub kartkówek przyjmuje się skalę punktową przeliczaną na oceny cyfrowe według kryteriów:

100% - 90% - ocena bardzo dobra

89% - 75% - ocena dobra

74% - 50% - ocena dostateczna

49% - 30% - ocena dopuszczająca

29% - 0% - ocena niedostateczna

Aktywny udział w lekcji odnotowywany w dzienniku lekcyjnym:

Liczba symboli	Ocena słowna	Ocena liczbowa
"+++++"	bardzo dobry	5
"++++"	dobry	4
"+++"	dostateczny	3
"++"	dopuszczający	2
"- - -"	niedostateczny	1

Ocena końcowa i semestralna z przedmiotu.

Podstawą wyznaczenia oceny końcowej są oceny cząstkowe uzyskane w ciągu danego semestru. Każdy uczeń powinien mieć co najmniej 3 oceny cząstkowe, w tym ocenę ze sprawdzianu. Podstawowym kryterium wyznaczonej oceny z chemii jest średnia ważona ocen uzyskanych w danym semestrze. Wagi dla poszczególnych ocen wynoszą: ocena ze sprawdzianu - 9, kartkówki – 6, pozostałe oceny – 3. (suma ocen pomnożonych przez wagi podzielona przez sumę wag daje średnią ważoną ocen). Ocena wyznaczona za pomocą średniej może być podniesiona przez nauczyciela w przypadku gdy uczeń wykazuje duże zainteresowanie przedmiotem, wykonuje dodatkowe prace związane z przedmiotem nauczania nie podlegające ocenie. Nie przewiduje się obniżania oceny wynikającej z wyliczonej średniej.

Zasady wystawiania ocen śródrocznych i rocznych:

Średnia ważona ocen :	Ocena semestralna
Od 0 do 1,75	niedostateczny
Od 1,76 do 2,75	dopuszczający
Od 2,76 do 3,75	dostateczny
Od 3,76 do 4,75	dobry
Od 4,76 do 5,75	bardzo dobry
Powyżej 5,75	celujący

- Ocenę celującą uczeń uzyskuje w przypadku gdy otrzyma ocenę bardzo dobrą i rozwiąże zadanie dodatkowe. Nauczyciel oddaje sprawdzone prace pisemne w terminie do dwóch tygodni.
- Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną ze sprawdzianów jeden raz, w terminie ustalonym z nauczycielem. Dla wszystkich chętnych ustala się jeden termin poprawy. Do dziennika obok oceny uzyskanej poprzednio wpisuje się ocenę poprawioną.
- W przypadku , gdy w czasie pisemnego sprawdzianu, kartkówki itp. okaże się, iż uczeń pracuje niesamodzielnie (korzysta ze ściągawek, urządzeń telekomunikacyjnych lub pomocy innych) nauczyciel zabiera jego pracę. Uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną z przedmiotu.

Uczeń , który nie pisał sprawdzianu z przyczyn usprawiedliwionych ma obowiązek w ciągu dwóch tygodni od wznowienia zajęć po nieobecności napisać sprawdzian. W razie nie wywiązania się z powyższej zasady otrzymuje ocenę niedostateczną. Nieusprawiedliwiona nieobecność ucznia na sprawdzianie, równa się ocenie niedostatecznej bez możliwości poprawy.

Uczeń ma prawo do egzaminu poprawkowego. Egzamin poprawkowy z chemii uważany jest za zdany na ocenę dopuszczającą, jeżeli uczeń uzyska 50% punktów z opracowanego testu i odpowiedzi ustnych.

Sposoby informowania uczniów.

Na pierwszej godzinie lekcyjnej zapoznujemy uczniów z PSO. Wymagania programowe na poszczególne oceny udostępniamy wszystkim uczniom. Oceny cząstkowe są jawne, oparte o opracowane kryteria. Sprawdziany i inne prace pisemne są przechowywane w szkole do końca danego roku szkolnego.

Uczniowie o ocenach informowani są na bieżąco (po otrzymaniu oceny) – zarówno słownie jak i drogą elektroniczną (e-dziennik).

Sposoby informowania rodziców.

Wychowawca na zebraniu informuje rodziców o sposobie oceniania z przedmiotu. O ocenach cząstkowych lub końcowych za pierwszy semestr informuje się rodziców na zebraniach rodzicielskich, dyżurów pedagogicznych lub w czasie indywidualnych spotkań z rodzicami, udostępniając zestawienie ocen. Udostępnienie do wglądu pisemnych prac ucznia i innej dokumentacji dotyczącej oceniania odbywa się w szkole, w obecności nauczyciela, po uprzednim uzgodnieniu z nim terminu.

KRYTERIA OCENIANIA

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- opanował wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania,
- stosuje wiadomości w sytuacjach nietypowych (problemowych),
- formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk,
- proponuje rozwiązania nietypowe,
- osiąga sukcesy w konkursach chemicznych na szczeblu wyższym niż szkolny.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie,
- stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązywania problemów i zadań w nowych sytuacjach,
- wykazuje dużą samodzielność i potrafi bez pomocy nauczyciela korzystać z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych, encyklopedii, Internetu,
- projektuje i bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne,
- biegle zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o dużym stopniu trudności.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- opanował w dużym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie,
- poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- korzysta z układu okresowego pierwiastków chemicznych, wykresów, tablic chemicznych i innych źródeł wiedzy chemicznej,

- bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne,
- zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych,
- samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- opanował w zakresie podstawowym te wiadomości i umiejętności określone w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia,
- z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności do rozwiązywania typowych zadań i problemów,
- z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy, takich jak: układ okresowy pierwiastków chemicznych, wykresy, tablice chemiczne,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne,
- z pomocą nauczyciela zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania obliczeniowe o niewielkim stopniu trudności.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, ale nie przekreślają one możliwości dalszego kształcenia,
- z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności,
- z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje proste doświadczenia chemiczne, zapisuje proste wzory i równania reakcji chemicznych.

Laureaci szkolnych konkursów fizycznych otrzymują ocenę okresową bardzo dobry (lub celujący z pracy klasowej, sprawdzianu). Laureaci pozaszkolnych konkursów (olimpiad przedmiotowych) – ocena roczna celujący.

Ważne informacje

Bardzo ważne jest, aby na początku każdego roku szkolnego nauczyciel zapoznał uczniów i rodziców z programem nauczania oraz poinformował o stosowanych kryteriach oceniania.

Ocena pracy uczniów i osiągniętych przez nich wyników ma ogromne znaczenie dydaktyczne i spełnia ważną rolę:

- informuje uczniów i rodziców o postępach w nauce,
- motywuje uczniów do nauki,
- informuje nauczyciela o osiągnięciach dydaktycznych i pozwala na ewaluację procesu dydaktycznego.
- **wyższa niż przewidywana roczna ocena klasyfikacyjna z chemii może zostać uzyskana przez ucznia tylko na zasadach określonych w WSO.**

Ocenianie pracy uczniów i osiągniętych przez nich wyników powinno cechować się:

systematycznością – częste ocenianie osiągnięć uczniów ma ogromne znaczenie motywujące,

różnorodnością – ponieważ oceniamy wiedzę i umiejętności uczniów oraz ich pracę, zachęcamy nauczycieli do stosowania różnorodnych ocen: z odpowiedzi ustnych, prac domowych, sprawdzianów, testów, kartkówki, a zwłaszcza do częstego oceniania aktywnego uczestnictwa ucznia w lekcji,

obiektywnością – bardzo trudnym zadaniem jest ocenianie obiektywne, niemniej trzeba zawsze pamiętać, aby oceniać nie tylko wiedzę i umiejętności ucznia, ale również jego starania i postępy, jakie poczynił, co również spełnia rolę motywującą,

trafnością – zadania, sprawdziany i pytania testowe powinny być właściwie konstruowane i adekwatne do zagadnień omawianych na lekcji i przedstawionych w podręczniku. Powinny one możliwie najszerszej obejmować treści programowe lub zakres umiejętności, które chcemy sprawdzić,

rzetelnością – ocena powinna odzwierciedlać rzeczywistą wiedzę i umiejętności ucznia.

Każda ocena jest jawna i powinna być uzasadniona w taki sposób, aby motywowała ucznia do dalszej nauki. Szczególnie w wypadku oceny niedostatecznej należy dokładnie poinformować ucznia, jakie błędy popełnił i w jaki sposób może ocenę poprawić.

Ocena roczna jest oceną podsumowującą osiągnięcia edukacyjne ucznia w danym roku szkolnym, a nie semestrze. Ocena roczna wystawiana jest na podstawie średniej ważonej z ocen cząstkowych z obu semestrów.

Szczegółowe zapisy dotyczące innych sytuacji reguluje WSO.

Szczegółowe kryteria oceniania zawarte są w załącznikach do PSO.

ZASADY OCENIANIA UCZNIA O SZCZEGÓLNYCH POTRZEBACH EDUKACYJNYCH

Przy ocenianiu nauczyciel uwzględnia możliwości intelektualne ucznia:

- Każdy uczeń jest traktowany indywidualnie ze względu na swoje możliwości.
- Nauczyciel na podstawie opinii publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym publicznej poradni specjalistycznej, dostosowuje wymagania edukacyjne z chemii do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom.
- Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się, uniemożliwiające sprostanie tym wymaganiom, następuje to także na podstawie opinii niepublicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym niepublicznej poradni specjalistycznej,
- W przypadku ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego albo indywidualnego nauczania dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia może nastąpić na podstawie tego orzeczenia.

EWALUACJA PSO

PSO podlega ewaluacji na koniec roku szkolnego oraz na zakończenie każdego cyklu edukacyjnego.

